ЙОСИФ ХІМЧУК

УКРАЇНСЬКІ ПОСЛОВИЦІ, ПРИПОВІДКИ І ПОГОВІРКИ

PN
6505
S76C45
1959
c.1
ROBARTS

ВИНДСОР, ОНТ.
1959.

3 1761 01185772

ЙОСИФ ХІМЧУК

ОВІ УКРАЇНСЬКІ ПОСЛОВИЦІ, ПРИПОВІДКИ І ПОГОВІРКИ

PN
6505
S76C45
1959
c. 1
ROBARTS

ВИНДСОР, ОНТ.
1959.

Presented to the

LIBRARIES *of the*

UNIVERSITY OF TORONTO

by

NELLA SACHAR

Ф. Чередар

ИОСИФ ХІМЧУК

НОВІ УКРАЇНСЬКІ ПОСЛОВИЦІ, ПРИПОВІДКИ І ПОГОВІРКИ

UKRAINIAN SENIOR CITIZEN
CLUB KALYNA
4 AUGUSTA STREET
ST. CATHARINES, ONT.

ВИНДСОР, ОНТ.
1959.

LIBRARY
MAR 27 2009
UNIVERSITY OF TORONTO

ЙОСИФ ХІМЧУК

Йосиф Хімчук

Digitized by the Internet Archive
in 2015

https://archive.org/details/noviukranskiposl00chim

ВСТУП

З давен-давна український нарід користується народними приказками і пославицями. Досі, відомо мені тільки про дві спроби, щоби це народне богатство життєвої української практичності разом зібрати, впорядкувати і надрукувати. — Можливо, що є і богато більше друкованих видань про українські пословиці, поговірки і приказки — та моє звичайне пересічне і тільки сільське образування, не дозволило мені прослідити всі списки і катальоги, як інформативні жерела про цей рід нашого народного багатства.

Мені відомо тільки про дві книжечки, а саме: "Приказки і Пословиці" — таборове видання у Калішу з року 1923 — автор проф. Леонід Білецький — і "Українські Народні Приповідки", Льондон — Англія 1952 — автор, Олекса Воропай. Зі змістом тих книжечок запізнався я не дуже так давно і ці книжечки заохотили мене заглянути у мої накопичені папірці,

які я вже від давна скидав у коробку, більше з привички, що відповідала мойому вродженому нахилові "жартувати і приповідати", як якомусь дальше йдучому призначенню...

Не важне є говорити, які причини складалися на мою тиху вдачу і брак дару "висварюватися" при ріжних оказіях і обставинах... Але ці мої браки заострили мій обсерваційний змисл і я знаходив своє вдоволення у тому, що "десь на боці", відрухово на клаптику паперу, записав реакцію моїх думок — встромив у кишеню, щоби потім кинути до спеціяльної коробки і забути...

Вибагливий і високо образований читач тих моїх тепер надрукованих думок — можливо — тільки "прижмуреним оком" зупиниться на цім продукті моєї уяви і практичного заобсервування. Сподіюся, однак, що пересічний читач мойого віку і практичного досвіду та сільського образування у краю, вже за одну хвилину по прочитанні моєї приповідки — або самий себе відшукає, або пригадає когось з відомої йому дійсности, що родилися ми до-

брими, хотяй бідними, на селі у ріднім краю... а посивіли і зіпсувалися здебільша у Канаді, у заокеанних достатках... І якщо, така пригадка причиниться, що бодай "де-хто" з читачів захоче призадуматися над правдивою вартістю самого себе, для своєї родини, для української церкви і громади і для національної спільноти — я ніколи не пожалую моїх власних грошей на друковання цеї книжечки!

Це булоби коротеньке пояснення, чому мені у Канаді, на моїм 62 році життя захотілося друкувати мої власні приповідки, як практичний причинок для звісних українських народних приказок.

Розказуючи дещо про себе, я хочу вказати на тих моїх ровесників колишніх, якими ми родилися у ріднім краю, як не мали ми нагод і спромог перед 50 роками богато читати і учитися... як тримали ми біблію обережно заховану десь-там у шафі, а про зміст біблії чули тільки від панотця у церкві і жили побожно... як потім приїхали ми до Канади і запізналися з модерною працею на землі і по фабриках... як засмакували роскошів "пул-ру-

мів й карт"... як богато з нас у засліпленні пішли "на ліво"...

Я родився 1897 року у селі Заднишівка, повіт Скалат, Західня Україна, від батька селянина і матері "сільської норси". Через 4 роки в народній школі учив мене учитель Онуферко і священники, о. Гіатрило і о. Ірха.

Потім витермінував на слюсара-котляра і працював у Зайдлєра у Підволочисках. Дальше, у роках 1916 і 17 мав свій власний слюсарський інтерес. Підчас 1-ої світової війни забрали мене до австрійського війська і призначили, як спеціяліста, до слюсарських заведень на желізниці у Підволочисках. Ця моя практика дуже придалася пізніше у 1918 році, як охотником вступив я до Української Галицької Армії і призначили мене дальше, як кваліфікованого українця, продовжати варстатське желізниче діло... Після переходу УГА за Збруч у поспіху, польське військо захопило мене у неволю, бо желізниця мусіла функціонувати до послідної нашої збройної хвилі... Поляки хотіли мене мати дальше на тій самій роботі, за

доброю — казали — винагородою, але під услівям, що "від рускеґо ксєндза" принесу їм свою метрику... Я цього не зробив і не прийняв польської роботи.

В 1921 році я відчинив своє власне слюсарське підприємство, що розвинулося вдоволяючо, але я не міг дати собі ради зі всіми "ферлядунками" від польської жандармерії на грошеву кару за це, що я вистукував молотком на всі польські свята, а святкував тільки українські свята... Це надоїло і я почав думати разом з другими про виїзд за море. Сталося було, що до нашого о. Патрили у Заднишівці, приїхав у гості якийсь український священик з Канади, з Вінніпеґу і почав говорити про життя українців за морем... У березні 1926 року я опинився у Канаді у Вінніпеґу. В 1931 році оженився у Белвілле під Ошавою і за рік переїхав до Викдсору, де живу по нині.

З часом, після мойого приїзду до Канади, опинилися більше моїх краянів серед пожвавленої іміграції у той час за океан... На жаль, богато українців з тої іміграції інакше захотіли були розуміти

канадську свободу, як я, і заагітовані пішли "на ліво", що принесло богато шкоди доброму українському імени... Комуністична пропаганда тодішних часів у Канаді викликала була богато критики дискусійної... і на одній зі записок у моїй коробці на ті часи я знаходжу таку аргументуючу приповідку: "Критика — це, як став, що ворохобиться сюди і туди і каламутить воду — але з часом, вода успокоюється, бруд осідає на дно і знова стає вода чиста".

Або така моя "приповідка" на тодішні житеі обставини, що характеризують часи найбільшого безробіття у Канаді: "чи до воза, чи до саний запрягають — все одно тягнути треба".

Вкінци, до всіх читачів цих призбираних моїх гадок, маю одне прохання, щоби виправдали мої найкращі інтенції і всі мої недосконалості змістом ще одної моєї приказки: "Яка моя школа, такаж і моя писана книжка".

Йосиф Хімчук

Хто час марнує, той щастя руйнує — в тім самім часі нещастя будує.

Праця збагачує, але й затрачує.

Ощадність — це велика чеснота, що відчиняє багатству ворота.

Хто не щадить, того біда навістить.

Наука і освіта відчиняє двері до світа.

Хто гнилий, той нещасливий.

Не журися, як на твоїм чолі сонце згасне, воно зійде й засвітить ясно.

На полі життя росте більше кукілю, ніж пшениці.

Хто з Богом, Бог з ними.

Без сильної волі не поліпшиш долі.

Людина думками багато будує, та дійсність часто ці думки руйнує.

Біда тим, що болото вважають за золото.

Як зла доля на твоїй дорозі життя мститься на тобі, не падай духом, протистався біді.

Хай жадна дрібниця тебе не переймає, бо скоро підеш там, де цвинтар перебуває.

Не один живе життям не чоловіка, а як втратить здоров'я та гроші, тоді в нього дні нехороші.

Людина все більше дбає про свій жолудок, ніж про мудрість та розсудок.

Вміють їсти, пити, забавляти, але не знають мислити та розумувати.

Не усі живуть у святій вірі, хоч і носять до храму по офірі.

Свобода в границях правди, нікому не зробить кривди.

Без Божої волі і волос з голови не впаде.

Хто в молодості дармує, той у старості бідує.

Не думай про щасливий прожиток, коли тобі брак спритности в твоїм житті.

Щастя кожної людини залежить від неї самої.

Щастя треба самому шукати, а нещастя само прийде.

Хто забагато сумує, той скоро світ оставить.

Хоч на хлібі і воді, жий у святій згоді.

Ніхто з нас не може знати, що його завтра може ждати.

Наколи не маєш грошей ані роботи, то дочекаєшся біди та гризоти.

Воля вміру уживана, добра для пана й Івана.

Хто здоровля не цінить, той скоро змінить.

Спішися до праці, а опізняй у їдженні.

Хто спішить, той дурниці грішить.

Силь наволя добре поставлена, дає людині щастя і ставлення.

Не всі добрі, що учащають до церкви.

Декотрі, що дуже сумують, тільки коло пляшки розвеселяться.

Хто не має енергії та сильної волі, той не поліпшить своєї долі.

Нехай кожний щадить, бо за порогом біда сидить.

Учися брати мудрости, придасться тобі сьогодні й у будучності.

Хай дальше провадить дорога до правди.

Яке життя, такий дорібок.

Як за розум тяжко, то вже тяжче за прозір.

Часом один одного так порадить, що в пропасть спровадить.

Трудно комусь порадити, як самому сидиться над пропастю.

Хто чого не розуміє, той цього цінити не вміє.

Дорога до багатства, провадить на різні дороги.

Через сварку і трунок, все нещастя і фрасунок.

Пияк ніколи не має міри в питтю, хоч це шкодить його життю.

Пиятика це — найкоротша дорога до нещастя і смерти.

Хто пє забагато напитків, той має і багато випадків.

Пиятика і темнота — відчиняє біді ворота.

Один плаче, другий скаче, а інший веселиться, як добре підхмелиться.

Пияк усе пропиває, та на старість сумне життя має.

Пиякові люди як мухи, а світ як банька.

І таке то життя — усе був пяний, та не був у церкві добре вбраний, і так пройшло життя, браття.

Як тобі йде? — Так як жидові за плугом.

А як буде? — Так буде, як тато казали.

А як тобі йшло? — Так як босому по стерні.

Мовчи глуха, менше гріха.

А як вона? Ні в поле не бери, ні дома не оставляй.

А як він? Ні до пліт, ні до воріт.

Хто пізно ходить, сам собі шкодить.

Той ще ся не вродив, щоб усім догодив.

Ліпше з мудрим згубити, як з дураком знайти.

Браму можна заперти, але уста дуракові — ні.

З дурним хати не поставиш, бо що зробиш, то те збавиш.

Даремна і марна праця там, як молотять солому, де зерна нема.

Чим горщик накипів, тим смердіти буде.

Хто живе в чесноті, той не талапається в болоті.

Дурака не навчиш, а мертвого кадилом не воскресиш.

Ліпше каліку водити, ніж з дурнем жити.

Дурний думкою багатіє.

Нема вже в місті дураків! Пішли в ліс малювати та пеньки рахувати.

Дурака святи, дурака христи, а він як був дураком, так і далі буде.

Дурак великий чи малий, — все він є зарозумілий.

Ото-ж наговорив, як Гриць мамі!

А чому він такий бідний? Бо не освічений.

Наперед роздумай, а потім скажи.

Не гани нікого, бо тим самим пошкодиш сам собі.

Не бачить свого під носом, а чуже видить під лісом.

На народнім полі життя буряну руками не знищиш, тільки школою.

Наперед роздумай розсудно та справедливо, а тоді давай приказ.

Говори народові, що він має робити, але не кажи, чого він не має робити.

Добрий урядник має заплату за те, що він добре зробив, і це є добре, що він зробив.

Правдою цілий світ перейдеш, а неправдою — ні.

Який став, такий млин, який батько, такий син.

Оту людину можна представляти добре лише тоді, коли знається, що вона отримає повне признання за свою працю.

Так як дбаємо, так і маємо.

Коли хочеш щось мати та придбати, то мусиш рано встати, ще й до того рукави закасати.

Любімся як брати, але рахуймось як жиди.

Щоб доброго приятеля мати, треба довгі роки шукати.

Той не знає, скільки варт добрий приятель, поки його не втратив.

Десять раз міряй, а раз відріж.

Що пан напише пером, того селянин не витягне й волом.

Язик кости не має, а часом гірш собаки кусає.

Не тільки світа, що у вікні.

Говори до нього про образи, а він торочить про гарбузи.

Чим займаєшся, то усе з того щось і маєш.

Освіти у лісі не найдеш, за освітою треба йти до школи.

Правду сказати, десять чисел є, але ними цілий світ послуговується.

Яке полотно така сорочка. Яка мати така дочка.

Яка дорога, така їзда.

Нема доріг без порохів, а народу без гріхів.

Як уха не чують, то серце жалю немає.

Панові вірно не служи, а жінці правди не кажи.

Як тебе раз хтось здурить, то сором, як тебе ще раз здурить, то сором для нього, а як тебе ще раз здурить, то сором для тебе самого.

Шевченкові слова такі тверді, що навіть і атомом їх не розібєш.

Українська Мати вже породила сина, який в короткім часі перебере владу в Українській Державі.

Хто мислить сам за себе, то ще й за життя є в небі.

Наше життя то школа — школа нескінчена.

Бо темнота є безсмертна.

Та людина, що не дбає про другу, то так само як дикий бурян, що з нього ніхто не має жадної користи.

Люди потраплять своїми язиками зробити з хруща верблюда.

Що знаєш не кажи нікому — як не мусиш казати.

Правда є щось такого, що кожний її цінить, але й її уникає.

Той має найбільше ворогів, хто кожному правду каже.

Гроші не на те є, щоб були щось варті, але на те, що роблять людину безвартісну.

Час то гроші тому, що багато людей часу не тратять, тільки про гроші думають.

Є багато людей, які не знають, що вони щасливі а за щастям шукають, і бідними умирають.

І так то життя переходить, як мине копа, вже так як нема хлопа.

Надія то джерело людське, яке підсичує духа.

Коли тобі добре в їді, то памятай у біді.

Людина без доброї волі, то як вояк без зброї.

Декотрі Христа вихваляють, а чорта кохають.

Ті є облудники, що їх слова не годяться з правдою.

Не чини зла людям, то тим самим, пошкодиш сам собі.

Не усі жінки однакові, одні варті центи, другі мільйони.

Жінка тебе згубить, коли тебе не любить.

Мужчина, що свою супругу не шанує, яка собі на це заслугує, щастя сам собі руйнує.

Як маєш молоду жінку, а ти старий, нічого тобі не поможе, навіть дві пари окулярів.

Як жінка сварлива — то бомба трійлива.

Не добра та мати що дочці уваги не звертає, як дочка пізно вночі до дому вертає.

Добрі кохаючі жінки більше варті, ніж тисячі складаючі.

Мудрі й поважні ті жінки, що читають добрі книжки.

Дуже багато маємо злих дітей, а то з вини матерів.

Життя звінчаної пари без задоволення, то життя смутку й терпіння.

Ті супружжя, що дітей не мають — радости й смутку не знають.

Де мати сварлива — там родина нещаслива.

Як чоловік нарікає на жінку, а жінка на мужа, вона подібна до змії, а він на вужа.

Та женщина що живе сама, просить у Бога Адама.

За добрим чоловіком жінка добра господиня, а за злим гірш наймички.

Ті, що освіти не мають, якогобудь страху ся лякають.

Ах, візьмім до рук той плуг освіти, орім ним ріллю від межі до межі, щоб знищити бурян і засіяти запашні квіти, що дають мудрість і освіту.

Чоловік мстивий — буває нещасливий.

Хочеш говорити — говори мудро, по дурному говорить тільки дурний.

Той себе судить, який думає що не блудить.

Хто сперечатися любить, свою вартість губить.

Не один молиться і руки побожно складає, а в чужу власність закрадає.

Добрий політик є цеглиною в будівлі своєї держави.

Ті, що родинні непорозуміння та клопоти мають, от що собі наварили, нехай їдять.

Не залицяйся до чужої жінки й не ходи в чужий горох. Бо, чи тепер, чи в четвер, будеш зловлений.

Гніви та прокльони це — чортівські загони.

Хто чести не посідає, той низько спадає.

Деякі святе Євангеліє голосять, а у своїх серсях усіх чортів носять.

Остерігайся тих, що тобі підлизуються, бо це собаки, що тебе підгризують.

Дурний усе судить, що ніколи не блудить.

Забагато маємо лакомих до злого, а замало до доброго.

Заздрість нікому не помагає, тільки ненависть до других впирає.

Зарозумілість тільки свою працю бачить, а других потапає та ще й з болотом мішає.

Чоловік зарозумілий кохається в похвалах.

Чоловік злої поведінки, не має в добрім задоволення.

Людське зло побільшається, а добро зменшається.

Поміж людьми є проводирі — добрі, підлі і злі.

Зарозумілець забагато цінить себе самого, а понижає своїх близьких.

Молодь недобра і лиха, в біду днину усиха.

Пльоткар очернює, як старий так і молодий, сіє зерно незгоди поміж людей.

Далеко сьогодні людськості до правди і до досконалости, бо що на гадці, те й на язиці.

Яке виховання — такий поступ.

Хто кого ошукує, той до того фаху має більшу спритність.

Той помилки не зробить, хто нічого не робить.

Теорію знати? Треба числа і азбуку добре складати.

Числа та азбука старі як світ, та їх що мінути мільйони людей повторяють і перекладають і тим самим нарід в техніці і знанню розвивають.

Хто терпеливість розуміє, тому і зло нічого не вдіє.

У гордого діда ніколи нема хліба.

Громада по нитці, бідному сорочка.

Громада — великий чоловік.

Добру річ зроби, то не будеш мати грижі.

У декого в кишенях повно, а в голові порожньо.

Хто чекає з дня на день аж йому хтось щось дасть, то він довго наждеться.

Як би я знав, що ти робиш добро у поступі, я б пішов за твоєю порадою.

Зимовою порою як зле почуваєшся, бери добру книжку, то все горе забуваєш.

Тій людині мусимо признати пошану, яка по-

святилась добрим ділом для української справи.

Селяни та робітники — це хребет держави.

Наколи б не було чорта, не треба було б пекла. Якби не пекло, то про небо мало б знали.

На життьовім народнім полі є що поправляти, але нема кому до цього взятися.

А диви, диви, який мудрий! Так як Соломонові штани.

З порожнього збанка найліпший мудрець не може налити.

Добро памятається довго, а зло ще довше.

За доброго чоловіка, як він помре, скоро забувають, а за злого довгі роки памятають.

Кожна голова має свій розум — більше голов, більше розуму.

Які літа — такий розум і таке здоровля.

Яке життя, така й смерть.

Такий бідний як церковна миш.

Декотрі політикани, як собаки, гавкають за славою і за жиром шукають.

В державах демократичних політика не є загороджена плотом.

Той не є розсудний, хто свою подругу забагато пестить.

Кінь на чотирьох ногах, та й спотикається, не то людина.

Наперед колеса на дорогу провір, а тоді навантажуй воза.

І слоня вивчиш, а деякої людини не годен.

Злий той птах, що своє гніздо каляє. Та людина не може зватись людиною, яка свою національність ганить.

Мала пташина собі гніздо робить, а чому декотра людина і розум має та свого пристановища не має.

Старайся усім догодити та в згоді жити, а діждешся признання і пошани.

Дали ложку, то дадуть і юшку.

Патріотизм — це тільки ступінь до неба.

Зарозумілий — це впертий, не зичливий і гордий.

Кожна людина може себе шанувати, коли хоче над собою панувати.

Не гнівайся на дурних, нелітніх і малих.

Хто що любить, найбільше про це думає і говорить.

Розум і серце хоч не мають зброї, воюють із собою і один другого перемагає.

Серце тебе згубить, а розум спасе.

Серце думало що це золото, тимчасом впакувалося в болото.

Часом ворогом чоловіка є власне серце.

Серце сліпе, але розум має очі.

Наколи серце розуму не радиться, то в клопіт і нещастя тебе впровадить.

В серці лідира знайдеться ціла купа сміття.

Ліпше сміятись та співати, ніж плакати та сумувати.

Як ти маєш гроші, то воно так само як сало в твоїй торбі.

І так жид каже: лай не лай, але гроші дай.

Жиди за фортуною не йдуть до ліса, тільки до міста.

Так мені надоїло, що б і жида розізлило.

У жида запозичся, то так тебе буде гризти як ржа залізо.

Жид каже: ліпше у місті заробити один доляр, ніж у лісі сто долярів.

На політичній арені жида штовхни, а жиди по цілім світі закричать: "ай вай, ґевалт".

Декотрі до чогось такого чіпляються, що про нього найменшого поняття не мають, а опісля на всіх нарікають.

Дівчина як має нареченого, мусить його ша-

нувати й пильнувати, а як він з нею одружиться, тоді він мусить її шанувати й пильнувати.

Як Бог не вгодить, то огонь не горить.

Хто рано встає — тому Бог дає.

Чужими руками добре огонь загортати.

Очі та думки — на одній дорозі до їхньої мети.

Молодь, шануй чоловіка старого, а наперед себе самого.

Молодь мріє, що вже перейшло старше покоління.

Коли б наші лідери вміли й хотіли працювати, могли б для народу велику річ збудувати.

Мислитель нікого не кривдить і нікому не шкодить.

Не ставмо на трясовинні хати, як нема доброго фундаменту.

Хто простою дорогою ходить, собі і ближньому не шкодить.

Добра книжка — то корм людини.

Всюди добре, а вдома найліпше.

Яка гребля — такий став.

Коли ти маєш зверхника зарозумілого — вдавай, що не знаєш і здобудеш ласки.

Дурак - мудрагель любить усе критикувати, але не любить розумувати.

Декотрі люди хоч старші роки мають, а про що їм йде не знають, але як діти гніваються.

Не один потребує нагая, бо не знає жити як добра людина.

Зрадники намагаються за гроші шкодити батьківщині.

Більше політиків працює для власної користі, ніж для добра народа.

Тільки нерозумний шкодить ближньому та своїй державі.

Скорше дасться припізнити, ніж поспішити.

Чоловік милий та приємний, та так як клімат відмінний.

Народи, що мудрість знають, найкращі і найліпші серця мають.

Злий на доброго завжди сердиться, а що добре ненавидить.

Другого радься, а свій розум май.

Чоловік великий чи малий у своїм життю несталий.

Провідники та лідери, які мають нечисті серця та брудні руки, є ганьбою для українського народу.

Поміж народом є багато авантурників і бунтівників, але нема добрих провідників.

Уживай світа, поки служать літа.

Коли сіно в стозі, то забув о Бозі.

Одні гуляють з надміру грошей, а другі без них живуть у біді, без жадних розкошів.

Добре мислити і мудрувати, як є чим реперувати.

Робітник не збудує своєї хати, коли не має любови ближнього.

Нарід змагає до багатства і краси, а сам забуває про досконалість.

Ті що учащають до Божих храмів, повинні бути подібними до синів Аврагамів.

Добрі добрим помагають, а злі псують та й ще очорняють.

Як сили не стає, то розум спосіб дає.

Злі й заздрісні все тих критикують, що справедливо для добра народу працюють.

Злі походять з добрих, а добрі зо злих.

Злий думає, що усі є злі, тільки він один добрий.

Нема чоловіка без брехні, а торговлі без обману.

Добре живеться, коли уряд роботу дає, тоді розуму аж забагато.

За добрим приятелем треба довго шукати, а неприятеля скоро знайдеш.

Хто повчаючі книжки читає, той щось менше-більше знає.

По школах та церквах нарід повчають, а пощо тоді тисячі поліцаїв тримають.

Одні люблять попа, а другі попадю.

На місці камінь, мохом поростає.

Щоб правди довідатись — треба добру ліхтарню взяти, ще й до того треба добре приглядатися.

Дурак сміється і сидить, як банкротство в других видить.

Не один є зверхником, а не варт бути ані смертельником.

Деякого зверхника можна перекупити за одну гривню.

Брешіть, куме, та міру знайте.

Той не найгіршої вартости, хто має багато терпеливости.

Хто є зичливий, той більше щасливий.

Бути чоловіком, але не тим, щоб тебе висмівати і пальцями показувати.

Віра у Бога нікому не шкодить, тільки хоронить від злого і життя солодить.

Хто вміє оцінити життя, той сповняє що належиться.

Будеш так скакати, як я буду грати.

Поки біда спить, доти не кричить.

Найліпшу прислугу зробиш ближньому, як скажеш йому його ваду.

Хто хоче свого брата проводити, той мусить сам доброю дорогою ходити.

Геть із заздрістю, мусимо жити милістю.

На милування нема силування.

Хто незадоволений, той слабий і напів дурний.

Хто не знає як з людьми жити, той пряде собі добре смутку нити.

Де сонце дозріває, там камінь загріває.

Поміж великими і малими нема досконалих.

А де тая давня панночка і молодець, що мали на лиці румянець.

Є жінки приятелі і неприятелі.

Пощо плакати, сумувати і сваритися, ліпше жити у веселості та радості.

Мало маємо молодости, яка до людей належить.

Ліпше підвищатися, ніж підлюватися й понижатися.

Злий язик кусає як лісова оса, підтинає славу як траву коса.

На грудях носить Христа, а в серці має чорта.

Довго тривале щастя спроваджає нещастя.

Деякі грають панів, і відпираються своїх станів.

Усі виродні сини є ганьбою родини.

В сьогоднішнім людськім житті бачимо більше кукілю, ніж пшениці.

Коли б любив ближній ближнього, кожний зазнав би раю земного.

Без одного Василя, відбудеться весілля.

Легше дітей проклинати, ніж їх розуму навчати.

Де душа слаба, там і тіло не зовсім здорове.

Коли б не віддавати, то не один хотів би брати.

Добра й брехня, та не щодня.

Найбільше бувають в Божім храмі старі та деякі молоді.

Хто забагато підлизується, називається Юдою.

Хто багатий надією, той все буде сміятися.

Ніхто від ненависти не отримав користи.

Релігійні фанатики та неуки не люблять світської науки.

Не один дістає поміч для ближнього, а допомагає собі.

Для того Бог не є потіхою, хто живе з гріхом.

Терпеливість це щастя, а нетерпеливість — нещастя.

Той найдорощий між нами, хто присвічує нам чинами.

Добрість творить нам чесноту, а підлість підлоту.

Добрі діла підвищують, а злі знижують.

Хай молоді уважають, яке життя старі мають, щоб з того навчилися й інакшою дорогою поспішили.

Дехто у вічі тебе шанує та вдає, а як обернеться — в болото тебе переверне.

Колись сором був великою чеснотою, а сьогодні є дурнотою.

Розумна людина нікого не погорджує, так усіх поважає, як вони є варті.

Не викликай вовка з лісу.

Тяжко змусити серце до любови, як зазналося зради й прикрости.

Деякі мають кишені повні, але серця пусті.

Гра в карти для приємности не приносить прикрости.

Найбільше надаються до сварні редактори і баби декотрі.

Один страйкує, а другий за нього працює.

Зле не роби і не розпачай, тільки молися та вибачай.

Хто має добру мрію, тому і зло нічого не вдіє.

Жаден архирей ані священник не може працювати для добра України, коли він сам не є українцем, хоч і працює, то як наймит, а може і ворог.

Тільки хто зранений стрілою милости Божої, знає вищість її перемоги.

Той хто хоче бути приятелем Бога, повинен жити на світі самотнім, у відокремленню від людей або усіх людей мати за приятелів.

Дійти до правди справедливої, це значить побачити Бога в лице.

Хто хоче стати слугою Божим, той мусить стати слугою цілого світу.

Хто видить кривду людську і не запобіжить, але мовчить, той є так само спричинником кривди.

Правдивий мудрець шанує усіх без огляду ріжниці віри та народности чи образовання та походження і багатства, бо він усіх ба-

чить єдино і передусім тільки як своїх ближніх.

Життя це — щастя, кожна людина має сама собі клепати, не треба чекати на нікого, що помагав би.

Хто має сильну волю, той переможе недолю.

Гнилі моляться на хліб насущний, а мудрі заробляють на масло.

Злість родить ненависть, а ненависть пімсту.

Ті, що нічого не ділають, тільки на Бога чекають, тяжке життя мають.

Не йди тою дорогою, як другі, що були осуджені й винні.

Ті що йдуть злою дорогою, направити нічого не можуть.

Хто трапив на дорогу щастя, той скорше дійшов до місця, що називається добробутом.

Життя праці є одним життям, що ним хочеться жити.

Бідному все вітер в очі.

Дорога до спасіння, це безперервна праця для народу.

Дехто служить справі Божій, а сам за сім чортів оре.

Той нічого не збудує, хто забагато дармує.

Чесна праця для Бога та народу, тільки треба працювати і не чекати жадного чуда.

Той звичайно сам себе обманює, що на надії будучність ставляє.

До бідного приятеля іди колинебудь, а до багатого тільки, коли покличе.

Надія — то гнилого мати.

Не все мамуні дасться довідатись про тайни доні.

Є дочки і доньки, і ангелики і чортинята.

Декотрі, що вміють говорити про досконалість, самі повні підлоти.

Декотрий лідер та чоловік світський замість розуму має в голові повно січки.

Трудно тому порадити, хто сам собі не хоче радити.

На доляра лакомляться дураки і жиди.

Хто себе пихою напихає, той розуму не має.

Тридцять три літери маємо, а хто може їх добре складати, той легше життя може мати.

Жид каже: ні, ну, щоб я той розум мав напереді, що хлоп на заді.

Дурному вибачай, а молодого навчай.

Дурному і Господь Бог вибачить.

Рада душа до раю, та гріхи не пускають.

Поплив молодий вік як той тихий ставочок, не зіставив за собою ані дум, ні думок, ні жадних стежечок.

Зверха виглядає як золото, а внутрі гниль та болото.

Чистота там не буває, де господиня гнила.

Не перебігай батька в пекло.

Мудра жінка може зробити зо свого мужа ангела.

Тіло прибране в шовкові строї, а душа бідна як той в неволі.

Як жінка велика а чоловік малий, то так виглядає як хата без дверей.

Бог знає, чим чоловіка карати має.

Тільки зрадники і дураки соромляться рідної мови.

Хто обманює другого, той обманює себе.

Не штука забити крука, але зловити живого.

А то мудрагель — він би виїв з баньки кулешу.

Придивляється та заглядає, як сорока в кість.

Навчить біда ворожити, як нема що в рот положити.

У неодних дні кінчаються сумно, бо вони жили так, як живуть в улику трутні.

Чоловік що прагне волі, мусить сам йти до досконалости.

Коли дурак забагато волі дістає, то зараз звірем стає.

Хто кому завидує, той сам гризеться і злоститься.

Державні лідери взивають до миру й спокою, а їх держави готуються до бою.

Молодь має дуже короткий зір, не бачить дальше як на двір.

Коли хочеш комусь повірити, треба наперед його зичливість змірити.

Обовязком молодого — вшанувати старого.

У кожного зарозумілого нема любови.

Чоловік зарозумілий любить почесть і похвалу.

Кого Бог хоче покарати, тому розум відбирає.

Одна паршива вівця заразить стадо овець.

Також з того самого дерева виробляють, що до нього кланяються і гній підкидають.

Біда не ходить лісом, а між людьми.

Біда й на престолі, як нема нічого в стодолі.

Нігті фарбовані а брови вискубані, то дві "мудрості" в дурних.

Бридка і товста кожна малює червоною фарбою уста.

Біда тому дворові, де корова розказує волові.

Наші юні літа то весна, середні літа то літо, а старші то осінь, а старі літа — то справжня зима, ані сонця, ні веселости.

Не будеш мати ворога, як не маєш приятеля.

Декотрий не варт доброго слова, бо сам блудить, а хоче стати провідником народу.

Не йди до них за порадою, бо вони самі собі негодні порадити.

Біди не треба шукати, сама прийде до хати.

Політику зіставити дипльоматам, ковалеві коні кувати, шевцеві чоботи шити, а Івана навчити, щоб міг легше на хліб заробити.

Як маєш хліб і воду, то не маєш голоду.

Аби зуби, то і хліб буде.

Ситий голодного не знає.

Музика з нот, глухому понічому.

У череді як бик заричить, то ціла отара задріжить.

Капля за каплею вода на камінь спадає і камінь зїдає.

Ще не жив, тільки думав жити, а тут уже треба світ лишити, бо старий.

Велика наука і добре знання, то є добре виховання.

Доброю наукою дійдеш до кращого завтра.

Ти як щось доброго навчишся, то злодій цього не вкраде, вогонь не спалить, і вода не заберо.

На полі пароднього знання життя яке зерно засівають, такий збір збирають.

Де двох бються, там третій користає.

Недобрі сусіди крячуть як ті чорні ворони.

Пан з паном знаються, а ти Іване до панської справи не мішайся.

Крук крукові ока не видзьобає.

Бють, ще й плакать не дають.

Пани бються, а на хлопові шкура тріщить.

Жінка жінці завидує щастя, постави і краси.

Люди заздрісні — незичливі, нечемні, ще й фальшиві.

На те й бють, щоб боліло.

Старі мають забиратись з того світу — робити місце для молодих.

З терпеливістю добре жити, як говорять люди, усе терпеливість пережоме, тоді добре буде.

Хто терпен, той спасен.

Ласкаве теля дві корови ссе.

Яке виховання — такий поступ.

Цей чоловік неварт торби квасниць, а він думає що він варт тонн меду.

Самі себе ненавидять, а як вони можуть жити в згоді з людьми.

За моє жито ще мене й бито.

Старість не радість, старі, так той світ оставляють, як восени листя з дерев спадають.

Старша людина то так як яблуко з тамтого року.

Дай Боже, щоб наше теля зїло вовка.

Хто чим воює, той від того й гине.

Батько складав, а син роздав.

Де та людина що добре порадить та на життєву дорогу добре спровадить.

Декотрі хочуть обильно жити з народньої кривавиці.

Дуже мало маємо таких, що народу не обдурють та не ошукують.

Як тебе бачать, так тебе й пишуть.

Декотрі державні лідери, що народові обіцюють, свого приречення в половині не виконують.

А диви, диви, я не сподівався по нім, він хитрий як той лис.

Котрий забагато підлизується та піднюхує, той є собакою.

Час найвищий вже то знати, що треба бідному помагати, бо хто умирає, з собою нічого не забирає.

Правильною дорогою поступай, правди зерно поміж людьми засівай — тоді запанує поміж нами мир та любов.

Не поступайся неправді, бо зблудиш і до мети не прибудеш.

Не смішися та не бреши, тільки правду говори, то здобудеш приятелів.

Правда людину підвищає, а неправда понижає.

Правда родить мораль, честь і гуманність.

Не один добрі слова голосить ще й наказує, а сам облудною дорогою ходить, собі і ближньому шкодить.

Нарід виховує собі діти на щастя, а державі на поміч.

Не було і нема на світі держави, що мала б усе своє.

Коби то знаття, що в кума пиття, то б і дітей забрав.

Декотрий пияк сам себе осмішує, ще й свою родину понижує.

Дарованому коневі не заглядають у зуби.

Декотрі на тисячі миль далеко бачать і знають що там робиться, але не знають що робиться в їх власній хаті.

Байдуже ракові, в якому горшку його варять.

Декотрі довгі літа в поті чола тяжко працюють, а другі з них гарно живуть та й розкошують.

Не балакай много, а нема нічого злого.

Пошта і банк роблять добрий рахунок, а як і ми так будемо поступати, то будемо добре матися.

Вага і міра, то тільки є справедлива.

У багатої молодої горба не видно.

Доляри людей збагачують, а через ці доляри декотрі життя втрачають.

Старші панни про наречених тоді не думають, коли переходять вузькою кладкою.

Печеного льоду забажали та ще й у Петрівку.

Пусти свиню під стіл, то вона вилізе на стіл.

На похиле дерево і кози скачуть.

Хто чужого не пошанує, той і свого не буде мати.

Ще мусимо довгі роки чекати, щоб проміння правди і чесноти дочекатися.

Багатство здобуває багато приятелів, а зубожіння випробачує.

Яке виховання, та школа, такий і поступ.

Давали нам школи австріяки і поляки, щоб лише умів підписати.

З нерозсудним та незгідним не треба сперечатися й часу марнувати.

У військовім знанні учать як ходити і стріляти, щоб міг один одного на тамтой світ післати.

Одна іскра допровадить до мільйона долярів шкоди.

Згода та любов, то більше означає як мільйони долярів.

Адвокатову помилку вішають, а писареву закопують.

Івана били в школі різкою, а адвоката книжкою, зате адвокат ліпшу память має і легше на хліб заробляє.

Що адвокат заробить олівцем і пером, то фармер не може ані трактором, ані волом.

Вороги України хотіли нас поконати, але це їм не вдалося і ніколи не може вдатися.

Не так дуже зле, як хтось помилку зробить, бо і ми з того учимося.

Даймо признання тим людям, які живуть у згоді зі своїми сусідами.

Горбатого і могила не вирівняє.

Гора з горою не зійдуться, але людина з людиною можуть зійтися.

Ніяка країна не може встоятися без сили і дисципліни.

Де кум, а де коровай.

Пяний свічки Богові не поставить.

Яке їхало, таке й здибало.

Не треба битися а краще друг з другом помиритися. Сварка нічого не помагає, тільки до більшої ненависти спроваджає.

Кожний думай, що з приятелем краще у згоді жити та його любити, тоді усім вийде на добре і приємне.

Багато родів маємо і кожна себе хвалить, та кожна з них, як солома, скоро згорить.

Так як тії хмари наступають, так і різні думки напливають.

Старому думка за думкою про минуле підходить, але то йому не шкодить.

Старому люльку — буде курити, молодому — дівку — буде любити.

Старі забобони оставляйте, в новій ері знання набувайте.

Плуг деревляний і коні на фармі залишаймо, нову машинерію уживаймо. Як і в політиці, так і в поступі все йде вперед.

Адвокат казав: доброго уникати, бо тоді я піду сміття збирати.

Правду треба поширювати і говорити, але і самому правдою жити.

Людей навчай, але й сам добре поступай.

Один одного мусимо повчати, як ворога у свою державу не пускати.

Наші села в Україні порохами вкриті, а люди горем прибиті.

Хто з джерела воду вживає, той краще здоровля має.

Як тривога, то до Бога, а по тривозі, то вже по Бозі.

Хто своє імя міняє, той сорому не має.

Деякі хоч і довгі літа прожили, та мало чогось навчились.

Коли б наші люди більше науки мали, то б усе легше здобували.

Брехун-крутій крутить, як швець шкірою, то все на лад не виходить.

Брехнею увесь світ перейдеш, але назад не вернешся.

Хто не може собі порадити, той мусить помилки робити.

Маємо більше брехливих, як правдомовних.

Дехто до брехні так призвичаївся, що все пльоткує, як полову млинкує.

Хто не добрий сам для себе, той ані для Бога, ані для народу.

Брехун розповідав ще й тлумачив, а з того вийшла торба брехні.

Не всім однаково: Двері кажуть, не дай, Боже, постіль — світай, Боже, а вікна — нам все одно, так день, як і ніч.

Хто когось очернює ще й болотом обкидає, той сам себе понижає.

Що правою рукою не добре напишеш, то правою й зітреш, бо розум диктує, що так краще буде.

Нехай би вчений когось повчав, якби сам добре поступав.

Оце тобі, чоловіче, віз і перевіз.

Яке їхало, таке й здибало.

Іноді і те дуже помагає, як жінка жінку дивачкою називає.

Уже йому шістьдесятка минає, а все ще батьківської поради прохає.

Людина, чим більше літ має, тим більшої життєвої практиви набуває.

Звичайна людина за науку платить не до старости, а до смерти.

Той щасливий, хто народові добробут обіцяв і вповні виконав.

Може є така людина, що дала добру пораду, а ти з нею пішов і кращу долю знайшов.

Вороги! Бийте-не-бийте, але Україна і український народ буде вільно жити.

Провідником є той, що відверто поступає і наш нарід доброго навчає.

Немає риби без ости, а людини без злости.

Коваль коня кує, а жаба й собі ногу підставляє.

Подивіться, він пнеться як жаба до бузька.

Корчма для людини зло, Бог і книжка — добро.

Золото, і праця, і труд, все обертається в груз.

Як він у "фелоні", то пізнаєш його як на долоні.

На нікого не нарікай, а свій розум май.

Не все то правда, що люди говорять.

Немає людини, щоб не мала якоїсь вади.

Ще той ся не вродив, щоб все правду говорив.

Школа і труд, все перетруть.

Бджоли і коня можуть звалити.

Хто уміє добре писати, той краще життя може мати.

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 15 29 02 10 002 7